

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ชวนผู้ประกอบการไทยสร้างเอกลักษณ์แบรนด์ในยุคดิจิทัล ผ่านการจดทะเบียน "เครื่องหมายเสียง" ตอกย้ำพลังการปกป้องสิทธิด้วยทรัพย์สินทางปัญญา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เดินหน้าอย่างมุ่งมั่นในการสนับสนุนการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องหมายการค้ารูปแบบใหม่ (Non-Traditional Trademarks) ผ่านการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยจดทะเบียน "เครื่องหมายเสียง" (Sound Mark) เพื่อสร้างการจดจำและเอกลักษณ์ของแบรนด์ในรูปแบบใหม่ พร้อมรับมือกับความท้าทายในตลาดยุคดิจิทัล และเสริมเกราะป้องกันภัยคุกคามจากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI Deepfake)

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เปิดเผยว่า ปัจจุบัน “เสียง” กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารการตลาดและการสร้างแบรนด์ในโลกยุคดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นเสียงเปิดแอปพลิเคชัน เสียงโฆษณา เสียงแนะนำตัว หรือวลีสั้นๆ ที่ทำผู้บริโภคจดจำและสามารถเชื่อมโยงไปถึงสินค้าและบริการต่างๆ ได้ทันที การจดทะเบียนเครื่องหมายเสียงจึงเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญในการสร้างความแตกต่าง เพิ่มมูลค่าให้กับแบรนด์ และเสริมความน่าเชื่อถือทางธุรกิจในยุคที่การแข่งขันทางการตลาดมีความเข้มข้นมากขึ้น

จากกรณีศึกษาในต่างประเทศ ศิลปินระดับโลกอย่าง เทย์เลอร์ สวิฟต์ ได้ยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายเสียงต่อสำนักงานสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าสหรัฐฯ (USPTO) จำนวน 2 รายการ ได้แก่ ข้อความเสียง “Hey, it's Taylor Swift” จากโฆษณาโปรโมตอัลบั้มกับ Amazon Music และข้อความเสียง “Hey, it's Taylor” จากคลิปโปรโมตอัลบั้มกับ Spotify ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า “เสียง” เป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีมูลค่าและจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครอง โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยี AI สามารถเลียนแบบน้ำเสียงหรือสร้างเสียงเสมือนจริงได้อย่างแนบเนียน จนอาจนำไปสู่การแอบอ้างตัวตน การสร้างความสับสนให้กับผู้บริโภค หรือการนำเสียงไปใช้เชิงพาณิชย์โดยไม่ได้รับอนุญาต

สำหรับประเทศไทย กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 (แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559) เพื่อเพิ่มบทบัญญัติการคุ้มครองเครื่องหมายเสียง ไม่ว่าจะเป็นเสียงคน เสียงสัตว์ เสียงเพลง เสียงดนตรี หรือเสียงอื่นๆ ที่ไม่ได้สื่อถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง หรือเสียงที่ไม่เป็นเสียงโดยธรรมชาติของสินค้า หรือเสียงที่ไม่ได้เกิดจากการทำงานของสินค้านั้น จะเห็นได้ว่าการจดทะเบียนเครื่องหมายเสียงเป็นอีกหนึ่ง

เครื่องมือสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์ความแตกต่างและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจในยุคที่ผู้บริโภคเข้าถึงข้อมูลและสื่อต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย

ทั้งนี้ สถิติการจดทะเบียนเครื่องหมายเสียงในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2560 ถึงปัจจุบัน มีผู้ยื่นคำขอรวมทั้งสิ้น 494 คำขอ แบ่งเป็นคำขอของผู้ประกอบการไทย 438 คำขอ คิดเป็นร้อยละ 88.7 และต่างชาติ 56 คำขอ คิดเป็นร้อยละ 11.3 ทั้งนี้ มีคำขอที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว 114 เครื่องหมาย และอยู่ระหว่างการพิจารณาคำขอ 138 คำขอ ซึ่งผู้ประกอบการที่ยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายเสียงสูงสุด 3 อันดับแรก เป็นผู้ประกอบการไทย ได้แก่ บริษัท กาลิน อีคอมเมิร์ซ จำกัด ในธุรกิจอีคอมเมิร์ซ (7 คำขอ) รองลงมาคือ บริษัท ฟ้าอรุณพีชผลเพื่อไทย จำกัด ในธุรกิจปุ๋ย (4 คำขอ) และบริษัท ยูนิ-ชาร์ม คอร์ปอเรชั่น ในธุรกิจกางเกงผ้าอ้อมอนามัย (4 คำขอ) สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มที่ภาคธุรกิจไทยเริ่มให้ความสำคัญกับการใช้ “เสียง” เพื่อสร้างการจดจำและต่อยอดมูลค่าแบรนด์มากขึ้น รวมถึงบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น ดีเจนุ้ย ก็ได้ยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายเสียง “เสียงหัวเราะ” อันเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาด้วยเช่นกัน ซึ่งถือเป็นแนวทางการคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้ารูปแบบใหม่ที่มีความสำคัญทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

ด้วยแนวโน้มของการใช้เครื่องหมายเสียงเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญในการสร้างอัตลักษณ์ของแบรนด์ในเศรษฐกิจยุคใหม่ โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยี AI เข้ามามีบทบาทเลียนแบบน้ำเสียงหรือสร้างเสียงเสมือนจริงได้อย่างแนบเนียน กรมฯ ขอเชิญชวนผู้ประกอบการและนักสร้างสรรค์ไทยวางแผนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจให้รอบด้าน คำนึงถึงพัฒนาการของเทคโนโลยีที่อาจส่งผลให้นักสร้างสรรค์ต้องปกป้องคุ้มครองสิทธิในเสียงที่ตนสร้าง และจดทะเบียนเพื่อป้องกันการละเมิดหรือลอกเลียนแบบ โดยใช้ประโยชน์จากการคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายเสียง เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน สร้างการจดจำ และเพิ่มมูลค่าให้กับแบรนด์ ตลอดจนเป็นตัวช่วยในการบริหารจัดการสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญารูปแบบใหม่ในยุคดิจิทัล ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับธุรกิจ และลดความเสี่ยงจากการถูกลอกเลียนหรือแอบอ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่อาจถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด นางอรมน กล่าวทิ้งท้าย

ผู้สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ กองเครื่องหมายการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา โทร. 0-2547-6038 หรือสายด่วน 1368 หรือเว็บไซต์: www.ipthailand.go.th